

PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA W CZERWIEŃSKU
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO - KLASY IV - VI

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 21 marca 2001 roku
2. Statut szkoły
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania
4. Podstawa programowa dla szkół podstawowych

II. ZASADY OGÓLNE

1. Nauczanie odbywa się według programu DKW – 4014 – 175 / 99 – „Człowiek i jego cywilizacja”
2. Przedmiotowy System Oceniania ma na celu
 - a) umożliwienie uczniom poznawania przeszłości,
 - b) kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, narodu, społeczności europejskiej i światowej,
 - c) wprowadzenie w świat wartości duchowych, umożliwiających dokonywanie ocen moralnych,
 - d) rozbudzenie świadomej postawy patriotycznej i obywatelskiej, szacunku do własnego państwa, symboli narodowych,
 - e) sprawdzania poziomu opanowania wiedzy i zdobytych umiejętności
 - f) mobilizowania ucznia do dalszej pracy
 - g) stymulowania rozwoju ucznia
 - h) diagnozowania poziomu nauczania

III. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Na lekcjach historii ocenianiu podlegają:

- a) wypowiedzi ustne
- b) zaangażowanie i wkład pracy ucznia
- c) prowadzenie zeszytu
- d) udział w konkursach historycznych
- e) umiejętność posługiwania się mapą historyczną
- f) dokonywanie obliczeń chronologicznych
- g) analiza prostego tekstu źródłowego
- h) dostrzeganie związków między różnymi wydarzeniami, przeszłością a współczesnością, różnic i podobieństw między różnymi elementami wiedzy o przeszłości
- i) wypracowanie na temat historyczny
- j) konstruowanie prostych zagadek historycznych (krzyżówek, rebusów, szarad)
- k) praca w grupie rówieśniczej
- l) umiejętność narysowania drzewa genealogicznego

IV. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Formy aktywności
 - a) odpowiedzi ustne
 - b) samodzielna praca na lekcji
 - c) praca domowa
 - d) zeszyt przedmiotowy
 - e) prace klasowe (testy)
 - f) sprawdziany
 - g) kartkówki
 - h) przygotowanie do lekcji
 - i) drzewo genealogiczne
 - j) analiza tekstu źródłowego
 - k) praca z mapą historyczną
 - l) udział w konkursach historycznych
2. Ocenianie:
 - a) wypowiedzi pisemne:
 - praca klasowa, test – z określonego materiału poprzedzona powtórzeniem, zapisana w dzienniku i zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem,
 - sprawdzian – obejmuje materiał 3 – 5 jednostek lekcyjnych (zapowiedziany na ostatniej lekcji)
 - kartkówka – niezapowiedziana praca obejmująca materiał z 1 – 3 ostatnich jednostek lekcyjnych
 - prace domowe ucznia – podlegają sprawdzeniu, ale nie zawsze ocenie w formie stopnia
 - zeszyt przedmiotowy – minimum raz w semestrze, ale nie zawsze podlega ocenie w formie stopnia
 - b) wypowiedzi ustne:
 - odpowiedzi z ostatnich 3 lekcji
 - aktywność na lekcji
3. Sposoby oceniania:
 - a) stopniem
 - b) pochwałą
 - c) oceną opisową
 - d) plusami / minusami
 - e) wyróżnieniem: eksponowanie prac na wystawkach, gazetkach
4. Skala oceniania:
 - ocena celująca – 6
 - ocena bardzo dobra – 5
 - ocena dobra – 4
 - ocena dostateczna – 3
 - ocena dopuszczająca – 2
 - ocena niedostateczna - 1
5. Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny opracowane są odrębnie i dołączone do niniejszego dokumentu

V. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Każdy uczeń ma prawo do poprawy niedostatecznych ocen cząstkowych według następujących zasad:
 - Wszystkie prace klasowe – w ciągu 2 tygodni od daty otrzymania oceny
 - 1 sprawdzian w semestrze – w ciągu 2 tygodni od daty otrzymania oceny
 - Kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i oceny a prowadzenie zeszytu – nie podlegają poprawie, jednak można je otrzymać ponownie, wówczas takie oceny cząstkowe są równorzędnie traktowane.
2. Uczeń ma również prawo do poprawy dopuszczających i dostatecznych ocen cząstkowych 1 raz w semestrze (1 praca klasowa i 1 sprawdzian w ciągu 2 tygodni od daty otrzymania oceny)

VI. USTALENIA KOŃCOWE

1. Oceniamy: systematycznie, rzetelnie i sprawiedliwie.
2. Oceny są jawne.
3. Uczeń ma prawo dwukrotnie w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (np. brak pracy domowej, brak zeszytu, brak pomocy potrzebnych do lekcji
4. niegotowość do odpowiedzi).
5. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów.
6. po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
7. Uczeń winien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją.
8. Aktywność na lekcji może być oceniana plusami. Za 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę cząstkową bardzo dobrą.
9. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych i zaliczeniowych.
10. Przewidywaną ocenę semestralną i roczną nauczyciel podaje uczniowi na dwa tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
11. Jeżeli przewidywaną oceną semestralną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel ma obowiązek poinformować o niej ucznia, a poprzez wychowawcę rodziców, na piśmie na 4 tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
12. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko wyniku egzaminu zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

VII. EWALUACJA PSO

1. Ewaluacja dokonywana będzie raz w roku
2. Informacje zbierane będą:
 - W postaci ankiet skierowanych do uczniów
 - Na podstawie wyników prac klasowych (testów)
 - Poprzez rozmowy z uczniami i rodzicami

**Kryteria ocen z historii w klasie szóstej
na podstawie programu „Człowiek i jego cywilizacja”
DKW – 4014 – 175/99**

Ocena celująca

Uczeń:

- Zna dzieje własnego regionu w stopniu wykraczającym poza materiał poznawany w czasie lekcji;
- Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela;
- Umie samodzielnie zdobywać wiedzę;
- Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek;
- Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- Zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny – skutki), ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawanymi w czasie lekcji;
- Umie powiązać dzieje własnego regionu z dziejami polski lub powszechnymi;
- Wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości;
- Potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, mającej podstawy samodzielnie nabytej wiedzy.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy VI;
- Posiada wiedzę z dziejów własnego regionu w stopniu zadowalającym;
- Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- Wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji;
- Samodzielnie rozwiązuje postawione przez nauczyciela problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami;
- Rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności;
- Potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą nie tylko z zakresu historii, ale również przedmiotów pokrewnych.

Ocena dobra

Uczeń:

- Opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym;
- Zna najważniejsze postaci i wydarzenia z dziejów regionu;
- Potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- Umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania i problemy, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela;
- Rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o stosunkowo niewielkiej skali trudności;
- Jest aktywny w czasie lekcji;
- Poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo – skutkowych.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie klasy VI;
- Zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu;
- Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- Potrafi wykonać proste zadania;
- W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki;
- Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- Konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- Nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki;
- Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

Kryteria ocen z historii w klasie piątej na podstawie programu „Człowiek i jego cywilizacja” DKW – 4014 – 175/99

Ocena celująca

Uczeń:

- Zna dzieje własnego regionu w stopniu wykraczającym poza materiał poznany w czasie lekcji;
- Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek;
- Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- Zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny – skutki), ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznanyymi w czasie lekcji;
- Wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy V;
- Posiada wiedzę z dziejów własnego regionu w stopniu zadowalającym;
- Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;

- Wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji;
- Samodzielnie rozwiązuje postawione przez nauczyciela problemy i zadania, posługując się nabytymi umiejętnościami;
- Rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności;
- Potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą nie tylko z zakresu historii i społeczeństwa, ale również z przedmiotów pokrewnych.

Ocena dobra

Uczeń:

- Opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym;
- Zna najważniejsze wydarzenia z dziejów regionu;
- Potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- Umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania i problemy, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela;
- Rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o stosunkowo niewielkiej skali trudności;
- Jest aktywny w czasie lekcji;
- Poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo – skutkowych.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie klasy V;
- Zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu;
- Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- Potrafi wykonać proste zadania;
- W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki;
- Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste zadania wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;
- Konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- Nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki;
- Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

**Kryteria ocen z historii w klasie czwartej
na podstawie programu „Człowiek i jego cywilizacja”
DKW – 4014 – 175/99**

Ocena celująca

Uczeń:

- Biegłe wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy;
- Twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- Aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym;
- Samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji; jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej;
- Potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł oraz informacji i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę historyczną;
- Potrafi uporządkować zebrany materiał, przechowywać go i wykorzystywać;
- Potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swoich prac poznawczych;
- Zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo – skutkowe);
- Wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją;
- Posługuje się poprawną polszczyzną.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Opanował pełny zakres wiadomości przewidziany programem nauczania dla klasy czwartej;
- Dociera samodzielnie do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela;
- Aktywnie uczestniczy w lekcji;
- Postawione problemy i zadania rozwiązuje samodzielnie;
- Rozwiązuje zadania dodatkowe i potrafi zaprezentować ich wynik na forum klasy;
- Poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami, dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych;
- Potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i właściwie wykorzystać.

Ocena dobra

Uczeń:

- Opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania w klasie IV w stopniu zadowalającym;
- Potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji;
- Postawione zadania i problemy rozwiązuje samodzielnie lub, w przypadku zadań trudniejszych, pod kierunkiem nauczyciela;
- Aktywnie uczestniczy w lekcji;
- Dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych;
- Podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień przewidzianych w programie klasy IV;
- Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- Potrafi wykonać proste zadania;
- W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Posiada poważne braki w wiedzy, które jednak nie przekreślają możliwości dalszej nauki;
- Przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności;
- Prace wykonuje chętnie, na miarę swoich możliwości;
- Konstruuje krótkie, dwu-, trzyzdaniowe wypowiedzi.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- Nie opanował podstawowych wiadomości, a braki są tak duże, że uniemożliwiają mu kontynuację nauki;
- Nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności wykonać najprostszych zadań.